WWF

2014

DU ÄGER!

Svenska investeringar i energisektorn och kapitalets klimatpåverkan.

pwc

Sammanfattning baserad på rapporten ”Swedish Capital Allocated to Global Energy Investments” (2014) gjord av PwC på uppdrag av WWF.

Så här påverkar ditt sparkapital klimatet

Genom hela livet sparar vi pengar via fond- och försäkringsbolag samt banker. Insättningar sker genom arbetsgivare och privat sparande till bland annat pension men även andra investeringar som till exempel bostadsköp och sparande åt barnen.

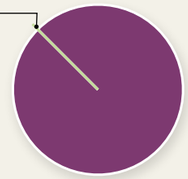
Vårt sparkapital förvaltas i aktier och värdepapper på finansmarknaden över hela världen. Av totalt 4 000 miljarder kronor är 2 300 miljarder (60 %) investerade utanför Sverige*. Av dessa är cirka 370 miljarder (9 %) investerade i energirelaterade bolag, vilka är verksamma inom utvinning, produktion och distribution av huvudsakligen fossilbaserad energi – kol, olja och gas.

Genom vårt sparkapital är vi alla delägare i verksamheter som bidrar till klimatförändringar och därmed hotar förutsättningarna för allt levande på vår jord.

* Beloppen avser svenska fond- och försäkringsbolags, företags och hushålls innehav i noterade och onoterade bolag samt företagsobligationer vid utgången av 2012.

Svenska fonder med inriktning på förnybar energi

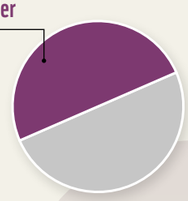
Av 16 623 fonder tillgängliga på den svenska marknaden har 106 fokus energi, varav 17 på förnybar energi.

CO_2-tunga bolag i svenska fonder

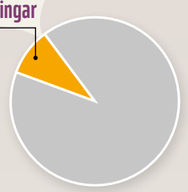
250 av 501 svenska fonder har investerat i minst ett av världens 200 mest CO_2-intensiva börsbolag.

Källor: Carbon Tracker (2011), Finansinspektionen (2014), Fondout (2014)

Andel energi i svenska investeringar

9 % av svenskt investerat kapital, eller cirka 50 000 kr per sparare, går till energirelaterade bolag.

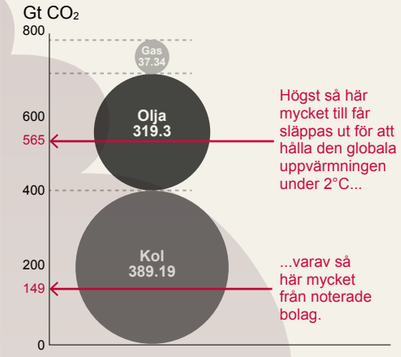

753 ton/person

över en aktiv livstid*

Genom vårt sparande i fonder är vi delägare i en mängd bolag på världens börser. Den svenska ägarandelen i börsnoterade energibolag med kol-, olje- och gasreserver beräknas motsvara totalt 5 047 miljoner ton CO_2 i framtida utsläpp om dessa reserver utvinns, eller 753 ton/person om de fördelas på 6,7 miljoner registrerade pensionssparare i det svenska pensionssystemet.

FOSSILA RESERVER OCH DEN GLOBALA CO_2-BUDGETEN

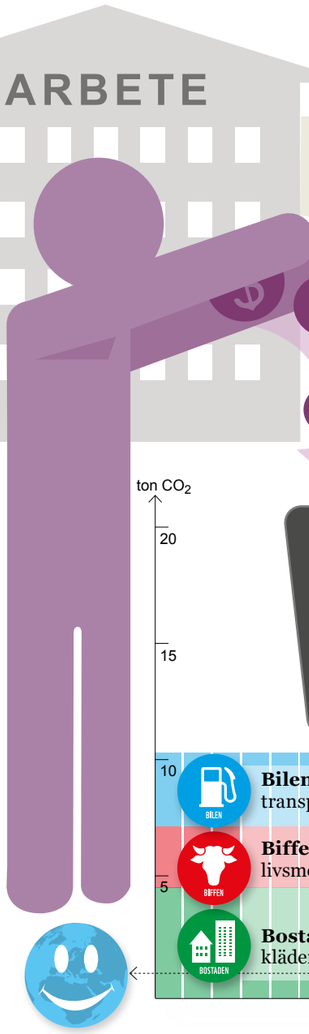

Vetenskapliga beräkningar visar att vi endast kan släppa ut ytterligare 565 Gt CO_2 fram till år 2050 för att hålla den globala uppvärmningen under 2 grader Celsius. Hela världens kända fossila reserver uppgår till 2 795 Gt CO_2, dvs ungefär fem gånger så mycket som vi kan släppa ut.

Enbart de 745 Gt CO_2 i fossila reserver som ägs av världens mest CO_2-intensiva börsnoterade bolag överstiger den globala klimatbudgeten med 180 Gt CO_2.

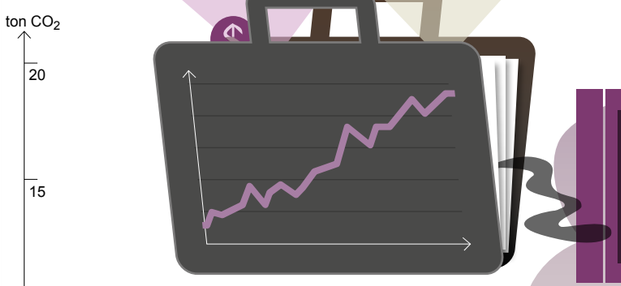
Om klimatbudgeten fördelas globalt på alla reserver innebär det att endast 149 Gt CO_2 (en femtdel av 745 Gt CO_2) av dessa fossila tillgångar kan förbrukas. Överskottet, 596 Gt CO_2, är en fossilbubbla i och med att de inte kan förbrukas om vi ska hålla oss under två graders global uppvärmning. De utgör därmed en finansiell risk för alla som investerat i dessa bolag.

Källa: "Unburnable Carbon", Carbon Tracker Initiative (2011)

Framtida utsläpp från fossila reserver

Fossila reserver är den andel av kända kol-, olje och gasresurser som som det är ekonomiskt lönsamt att utvinna med tillgänglig teknologi (IEA 2013).

Bilen, transporter: ca 3 ton/år

Biffen, livsmedel: ca 2,5 ton/år

Bostaden, kläder mm: ca 4,5 ton/år

Utsläpp från årlig konsumtion

Som jämförelse: Utsläpp från svensk konsumtion uppgår till 98 miljoner ton CO2/år det motsvarar **10,6 ton/år/person**

Naturvårdsverket (2012)

Utsläpp från årlig energiproduktion

Beräknat utsläpp från energiproduktion kopplad till svenskt ägande på världens börser: 53 miljoner ton CO2/år: **7,9 ton/år/sparande**

490 ton/person

över en aktiv livstid*

869 ton/person

över en aktiv livstid*

10 år 20 år 30 år 40 år 50 år 60 år 70 år 80 år

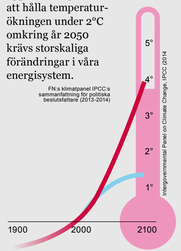
En globalt rättvis och hållbar fördelning av klimatutsläpp innebär <1 ton CO_2/per/år

* Utsläppen från vår konsumtion skapas under hela vår livstid. När vi börjar arbeta, exempelvis vid 20 års ålder, byggs ett pensionskapital upp genom anställningen som ofta kompletteras med ett privat sparande för framtida investeringar. Vid en genomsnittlig livslängd på 82 år (SCB) blir den aktiva livstiden som ackumulerar sparkapital 62 år.

KLIMATFORSKNINGEN OM

UTMANINGEN

Den mänskliga påverkan på klimatet är tydlig. Fortsatta utsläpp av växthusgaser kommer orsaka ytterligare global uppvärmning. För att hålla temperatur-ökningen under 2°C omkring år 2050 krävs storskaliga förändringar i våra energisystem.

FN:s klimatpanel IPCC:s sammanfattning för politiska beslutsfattare (2013-2014)

NULÄGE

GLOBALA INVESTERINGAR I ENERGI 2012

Samtidigt som investeringarna i förnybar energi ökar kraftigt så ökar också investeringarna i fossilt. Det innebär att den nödvändiga omställningen av världens energisystem inte sker i den takt som klimatforskningen efterfrågar.

- Mer än 10 600 miljarder kronor investeras varje år för att förse världen med energi, 6 600 miljarder kronor går till bränsleproduktion, främst olja och gas.
- Andelen som går till förnybar energi har ökat kraftigt till 1 600 miljarder kronor per år, men står hittills bara för 15 % av den globala energibudgeten.

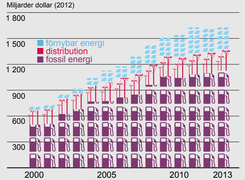
World Energy Investment Outlook, IEA (2014)

0,06%

Katastrofala klimat-förändringar kan undvikas genom investeringar som motsvarar endast 0,06 % minskning av den ekonomiska tillväxten – alltså en marginell kostnad vid en tillväxt på 3 %.

Ekonomisk tillväxt

Miljarder dollar (2012)

"It doesn't cost the world to save the planet!"

Dr Ottmar Edenhofer, IPCC WGIII AR5 co-chair (2014)

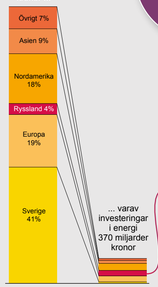
"OMFATTANDE MINSKNINGAR I UTSLÄPP KRÄVER STORA FÖRÄNDRINGAR I INVESTERINGSFLÖDEN."

IPCC WGIII AR5 (2014)

FAKTA

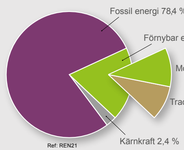
Global fördelning av svenska investeringar i energisektorn

Svenska investeringar globalt totalt 4 000 miljarder kronor ...

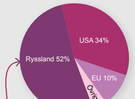

... varav investeringar i energi 370 miljarder kronor

Global energikonsumtion 2012

Fossila reserver, svensk ägarandel: 5 Gt CO_2

Fonder med fokus på Ryssland är överlägset mest fossiltunga, drygt hälften (52%) av reserverna i svenska innehav finns här, följt av USA (34%) och EU (10%).

Fossilbolagens investeringar i förnybar energi

Ett argument som ibland anförs för att investera i stora fossilbolag är att de också gör stora investeringar i förnybar energi. PwC's analys visar dock att endast 0,5-4,0 % av investeringarna från energibolag som BP, Shell och ExxonMobil går till förnybart.

Svenskt investerat kapital från vårt sparande uppgår till 4 000 miljarder kronor

Riksdag, regering och myndigheter samt EU sätter ramarna för finansmarknaden [1] [2]

Hur fattas besluten som gör att kapitalet investeras i problem...?

KAPITALÄGARE	ÄGARPOLICY	RIKTLINJER FÖR KAPITALFÖRDELNING	INVESTERINGSSTRATEGI
Privata aktörer Försäkrings-bolag 52 % Banker och fonder 27 %	• Syftar till att ge kunderna god avkastning [2] • Anger bolagets ansvar enligt externa regelverk samt ägarens vision och etiska principer. [2] • Anger hur man agerar och påverkar i de bolag man är ägare. [2] • Stämman väljer styrelse som beslutar om ägarpolicyn. [2]	• Anger hur investeringarna fördelas på olika tillgångsslag (noterade och onoterade aktier, obligationer, lån, råvaror etc) [2] • Anger acceptabla risknivåer och förvaltningskostnader [2] • Policy för kapitalallokering är styrelsens ansvar men utformas ofta av fondens ledning.	• Det finns ett stort urval av strategier och metoder för att uppnå kapitalägarens önskade resultat. [2] • Strategin utgår från angiven ägarpolicy och riktlinjer för kapitalfördelning. [2] • Placeringar görs av egna eller externa investeringsansvariga som får mandat för en del av fondens eller bankens kapital. [2] • AP-fonderna måste lägga ut minst 10 % av kapitalet på externa förvaltare
AP-fonder AP-fonder 21 %	• Ska ge avkastning som bidrar till utbetalningar i det allmänna pensionssystemet • Ska agera långsiktigt och ta hänsyn till etik och miljö utan att ge avkall på avkastning* • Regleras i lag som efter beredning av Finansdepartementet och förankring i Pensionsgruppen beslutas av riksdagen [2]	• Minst 30 % i värdepapper, t ex obligationer • Högst 5 % i onoterade aktier. • Högst 40 % exponerat för valutarisker • Begränsningar för direktinvesteringar • Får ej investera i råvaror	

* Enligt pensionsöverenskommelsen från år 2000, vilken enligt beslut 2014 nu ses över.

"Det finns en grupp välfinansierade företag som hörs med hög röst, men som fortfarande sitter fast i gårdagens teknologi och bränslen."

Christiana Figueres, FNs klimatkonvention UNFCCC

Problem och brister för klimatsäkra investeringar:

1. Olje- och gasindustrin omges av starka intressen som genom utvecklad lobbying påverkar politiker och kapitalägare.
2. Ägarna vet för lite – och frågar för lite – om investeringarnas klimatpåverkan.
3. Ägare avgränsar sitt ansvar och bortser från långsiktig klimatpåverkan.
4. Ägare betonar regelmässigt kortsiktig avkastning före långsiktigt ansvarstagande.
5. Små ägarandelar i globala fossilbolag ger begränsad effekt av "påverkansarbete".
6. Snäv definition av "risk" utelämnar koppling mellan kapital och klimat.
7. Placeringsregler om risknivåer och kapitaltäckningskrav styr investeringar mot fossilintensiva börsbolag.
8. Förvaltare saknar incitament för att ta in klimatdata i sina investeringar.
9. Förvaltarna saknar mandat för att utveckla klimatsäkra placeringsstrategier.
10. Förvaltare har bristfällig kompetens om kopplingen mellan kapital och klimat.

FRAMTID

1/3 av jordens djurarter hotas av utrotning som en följd av klimatförändringar.

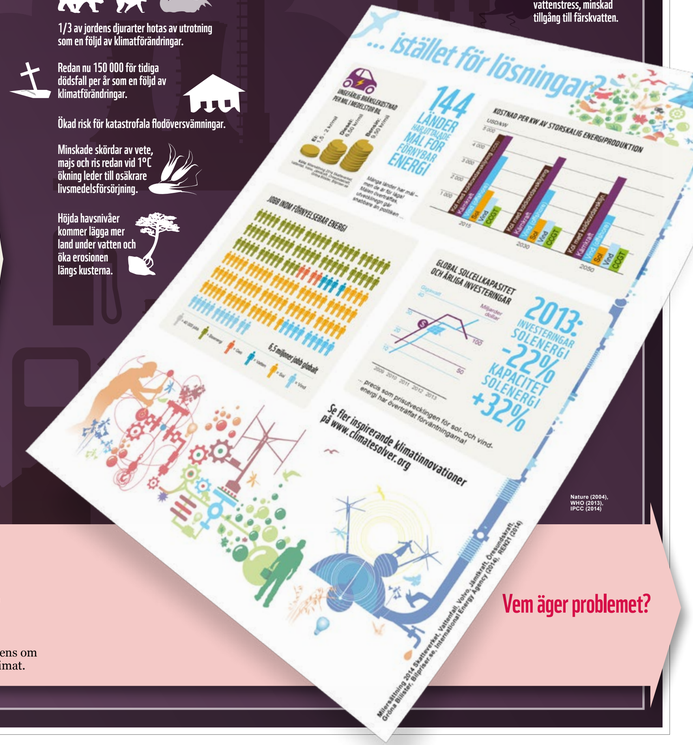
Redan nu 150 000 för tidiga dödsfall per år som en följd av klimatförändringar.

Ökad risk för katastrofala flodöversvämningar.

Minskade skördar av vete, majs och ris redan vid 1°C ökning leder till osäkrare livsmedelsförsörjning.

Höjda havsnivåer kommer lägga mer land under vatten och öka erosionen längs kusterna.

Ökad vattenstress, minskad tillgång till färskvatten.

Vem äger problemet?

DU ÄGER!

Investera i förnybart och energieffektivisering för en levande planet.

Ställ krav på CO2-redovisning
Hjälp kunderna att ta aktiva beslut och gör det obligatorisk för alla banker, fond- och försäkringsbolag i Sverige att redovisa klimatpåverkan av sina investeringar.

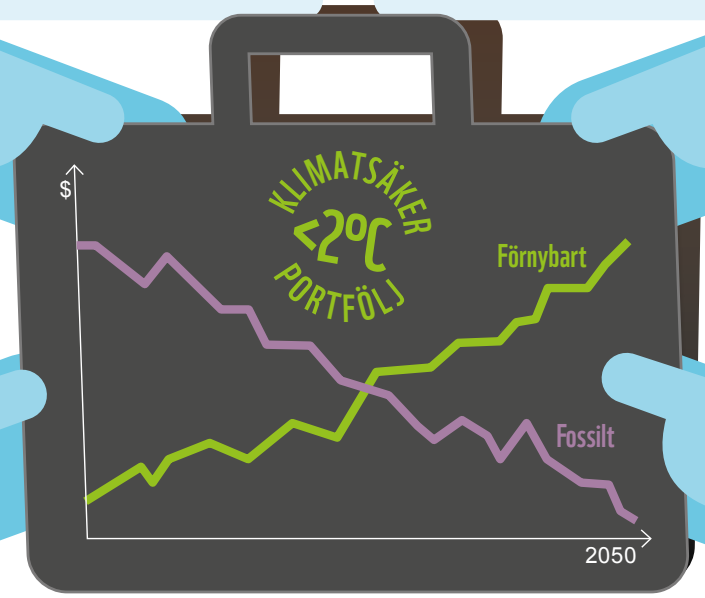
Klimatsäkra AP-fonderna
Ge AP-fonderna i uppdrag att omgående avveckla sina innehav i kolbolag och att utveckla sin förvaltning i linje med klimatforskningens slutsatser för att vi ska hålla den globala uppvärmningen under 2°C.

Klimatsäkra förvaltningen
Välj förvaltare som erbjuder mätbara strategier för att hålla den globala uppvärmningen under 2°C, genom investeringar i energieffektivisering och förnybar energi i enlighet med klimatforskningens slutsatser.

Var transparenta mot kunder och politiker
Ta initiativ till en öppen dialog med såväl politiker som sparare om vad som krävs för att styra om samhällets kapitalflöden mot en värld under 2°C.

RIKSDAG OCH REGERING

KAPITAL-ÄGARE

KAPITAL-FÖRVALTARE

PRIVATA SPARARE

Klimatsäkra förvaltningen
Utveckla strategier och interna incitament för kapitalförvaltning i linje med klimatforskningens slutsatser för att hålla den globala uppvärmningen under 2°C

Var transparenta mot kapitalägare och politiker
Hjälp institutionella och privata investerare att ta aktiva beslut genom att redovisa klimatpåverkan av era placeringar.

Klimatsäkra ditt sparande
Fråga din fondförvaltare eller bank hur ditt privata sparande påverkar– och påverkas av – klimatet, och be om placeringsmöjligheter som tar hänsyn till både ditt kapital och planetens framtid.

Ställ högre krav
Uppmana regeringen och riksdag att ge AP-fonderna i uppdrag att utveckla sin förvaltning i linje med klimatforskningens slutsatser för att hålla den globala uppvärmningen under 2°C.

WWF

Därför finns vi
Vi arbetar för att hejda förstörelse av jordens naturliga livsmiljöer och bygga en framtid där människor lever i harmoni med naturen.

wwf.se

Världsnaturfonden WWF, Ulriksdals Slott, 170 81 Solna. Telefon 08-624 74 00.
info@wwf.se, plusgiro 90 1974-6, bankgiro 901-9746

SAMMANFATTNING BASERAD PÅ RAPPORTEN "SWEDISH CAPITAL ALLOCATED TO GLOBAL ENERGY INVESTMENTS" (2014) GJORD AV PWC PÅ UPPDRAG AV WWF. SAMTLIGA FAKTA ÄR HÄMTADE UR PWC:S RAPPORT OM INGET ANNAT ANGES

TACK TILL:

Ian Hamilton, forskare, Handelshögskolan vid Umeå universitet
Stefan Isaksson, ämnesråd Utrikesdepartementet
Joakim Kindahl, analytiker, jocibl AB
Harald Överholm, fil dr, Stockholm Environment Institute

WWF · DU ÄGER! · SVENSKA INVESTERINGAR I ENERGISEKTORN OCH KAPITALETS KLIMATPÅVERKAN

WWW.WWF.SE

FORM: BJÖRNEKULL DESIGN